

Q&A Informerende bijeenkomst over stikstof 10 november 23

Bijgaand treft u de antwoorden op de openstaande vragen die niet beantwoord konden worden op de Informerende bijeenkomst over stikstof op 10 november 2023.

CDA

1. Er is een Regie-orgaan Versnellen Innovatie emissiereductie duurzame veehouderij opgericht, of zou in het najaar opgericht gaan worden. Hoe staat het hiermee?

Antwoord: Er is een "Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij" vastgesteld. Publicatie vindt in december plaats.

2. Kunt u aangeven wat de stavaza is van de zogeheten doorbraakinnovaties? Deze moeten zowel technisch als juridisch, als economisch als maatschappelijk werken. Hoe verhouden deze doorbraakinnovaties zich tot de veehouders die al een proefstalstatus hebben die beoordeeld zijn door de TAP-commissie en LNV?

Antwoord: In het kader van de samenwerkende zandprovincies zijn de projectplannen voor innovatie in de veehouderij ingediend en beoordeeld. Dit proces is nog niet geheel afgerond. Na afronding worden afspraken gemaakt over het vervolg. Er is geen directe relatie met veehouders die een proefstalstatus hebben.

3. U geeft aan dat u bij de passende beoordeling de oplossing gaat zoeken in combinaties met lagere reductie-percentages voor stalsystemen dan de RAV-factoren met gebruiks- en onderhoudsvriendelijke systemen en managementmaatregelen. Kunt u dit duiden? Ook in combinatie met Bijlage van de IOV waarin de reductiepercentages benoemd staan. Worden deze dan bijgesteld?

Antwoord: Bij de passende beoordeling wordt vooral gekeken naar maatregelen die de emissiefactoren uit de Rav voldoende borgen zodat de beoogde reductiepercentages ook gehaald worden. Dit kunnen zowel aanvullende technische maatregelen als voer- en management maatregelen zijn met als doel de ontstane onzekerheden tot een minimum te beperken. Hierbij kunt u denken aan verlagen van melkureumgehalte door voer- of onderhoudsmaatregelen. Dit moet ertoe leiden dat ook voldaan kan worden aan de reductiepercentages uit de IOV.

4. In betreffende SM over passende beoordeling staat ook te lezen dat het Rijk geen tijdspad af kan geven wanneer de N-P bepalingssystematiek ingezet kan gaan worden als vervanger van de RAV systematiek. Hoe verhoudt zich dit tot de deadline van 1 juli 2024?

Antwoord: Het ministerie van LNV werkt aan de handreiking voor een passende beoordeling voor de korte termijn. Daarnaast werkt het ministerie van IenW aan een nieuwe systematiek van stalbeoordeling, dit betreft middellange termijn werkzaamheden. Voor de langere termijn wordt ingezet op een systeem van doelsturing met behulp van real-time meten en monitoring. Welke plaats een vorm van een afrekenbare stoffenbalans of N-P bepalingssystematiek hierin krijgt is niet duidelijk. Een directe relatie tot de deadline van 1 juli 2024 is er niet. Voor deze deadline is vooral van belang dat de onzekerheden die ontstaan zijn met de huidige systematiek zo snel mogelijk worden weggenomen, bijvoorbeeld door een passende beoordeling en/of aanvullende maatregelen.

5. Ook is onduidelijk op welke stalsystemen dit betrekking gaat hebben, dus welke duidelijkheid kunt u veehouders verschaffen hieromtrent?

Antwoord: De N-P balansmethode uit de uitgevoerde onderzoeken heeft betrekking op een groot deel van de (beoogd) emissiearme stalsystemen, niet zijnde luchtwassystemen.

6. In de SM staat dat we aan de vooravond staan van 25 locaties waar gemeten gaat worden op methaan en ammoniak middels sensoren. Hoe staat het daarmee?

Antwoord: De werving van geïnteresseerde veehouders start in december 2023. Tot deze tijd is druk gewerkt aan een Brabants meetprotocol en afstemming met lopende projecten in het land, met onderzoeksinstellingen en ministerie van LNV.

7. Wat is de stavaza mbt onderzoek mogelijkheden voor voer- en management maatregelen? NH3 reductie moet 30% zijn hiervan, Waarom?

Antwoord: Dit onderzoek is (nog) niet gestart, de vaststelling van het fonds van waaruit dit gefinancierd moet worden is controversieel verklaard na de val van het kabinet. Of en wanneer dit doorgang vindt is nog niet duidelijk. Uitgangspunt is overigens dat de reductie substantieel moet zijn en het reductiepercentage van 30% moet daar invulling aan geven. Afhankelijk van de effectiviteit van de maatregel kan dit ook net daaronder liggen. Het voert te ver om elke denkbare maatregel apart te onderzoeken, als dat al zou kunnen, daarom is een ondergrens van ongeveer 30% gekozen. Deze sluit ook aan bij de verwachte reducties van kansrijk geachte maatregelen.

8. Kwartiermaker innovatie; Kunt u aangeven of deze al aan de slag is en zoja, wat heeft hij tot nu toe gedaan en wanneer kunnen we resultaten verwachten?

Antwoord: Ja, de kwartiermaker innovatie is in de zomer begonnen, zijn verslag en advies worden begin 2024 verwacht.

9. Versnelling zandprovincies; Doel om samen NIEUWE innovatieve maatregelen en technologie te ontwikkelen om de verduurzaming van de veehouderij te versnellen. In hoeverre gaan Brabantse veehouders dit meemaken gezien het feit dat ze in Brabant aan (onmogelijke) deadlines gehouden worden. Wordt hen ook een die nieuwe innovatie gegund of blijven zij gedwongen worden om op huidige technieken te verduurzamen?

Antwoord: Ook de Brabantse veehouders kunnen hier gebruik van maken. Er zijn immers altijd huisvestingssystemen die vervangen moeten worden. Dit zal echter voor de korte termijn gelet op de deadlines echter niet in alle gevallen mogelijk zijn zodat de op dat moment beschikbare technieken ingezet moeten worden. Daarnaast is vooraf ook niet met zekerheid te stellen dat een innovatief huisvestingssysteem voldoet aan de gestelde eisen en ook daadwerkelijk wordt toegepast.

SP

10. Neemt de kwartiermaker innovatie ook “het toewerken naar minder dieren” mee?

Antwoord: nee. Dit is geen expliciet onderdeel van de opdracht, is ook geen innovatie te noemen en stuit ook niet op de belemmeringen die hebben geleid tot de aanstelling van de kwartiermaker.

11. Wordt in de 50 genoemde pilots ook “het toewerken naar minder dieren” meegenomen?

Antwoord: Nee.

Volt

12. Wat is de exacte planning van de Brabantse handreiking passende beoordeling? Wij hebben aangegeven dat de exacte planning nog niet bekend is en die tzt wordt gedeeld met de Staten. Indien er al wel een exacte planning is, dan hoor ik het wel.

Antwoord: In ieder geval begin volgend jaar (en mogelijk al eind dit jaar), verwachten we een eerste handreiking passende beoordeling vast te stellen. Met behulp van die eerste handreiking zouden we vergunningaanvragen voor luchtwassystemen in behandeling kunnen gaan nemen. Voor de

vervolgstappen in het project – het ontwikkelen van handreikingen voor overige emissiereducerende huisvestingssystemen anders dan luchtwassystemen – is op dit moment nog geen exacte planning te geven.

50Plus

13. Welke waarden zijn gewijzigd in de nieuwe versie van het AERIUS-model?

Antwoord: Wij verwijzen u naar de berichtgeving hierover op de website van BIJ12:

<https://www.bij12.nl/actueel/aerius-calculator-geactualiseerd/>

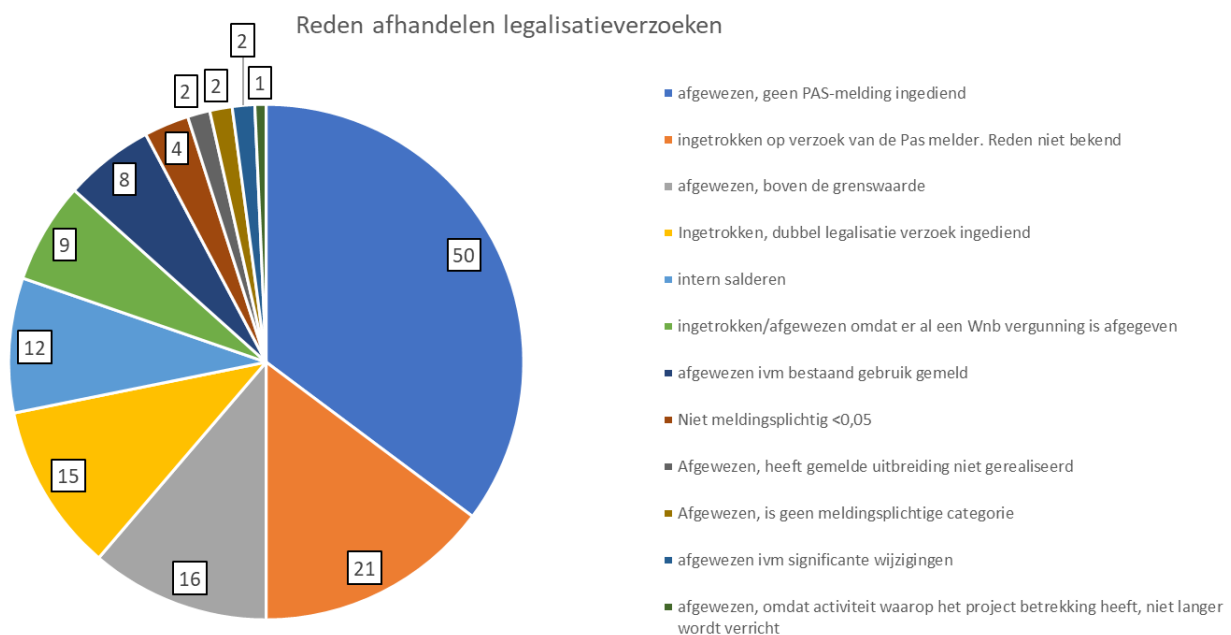
Verschillende partijen

14. Tijdens de informerende themabijeenkomst is de toezegging gedaan om een technische duiding en uitsplitsing te geven van de tijdens de presentatie bij het onderdeel PAS-melders genoemde categorie:

- Verificatie is afgerond, komen niet in aanmerking voor legalisatie: 144 (27%)

Verdere duiding en uitsplitsing van deze categorie:

Reden uitgesplitst waarom deze niet in aanmerking komen voor legalisatie. Dit is ook zo met de gbetreffende initiatiefnemers gecommuniceerd.

Uitleg per categorie:

- Afgewezen, geen PAS-melding ingediend (50) -> Betreft initiatiefnemers die zich bij RVO gemeld hebben om voor legalisatie in aanmerking te komen. Echter deze initiatiefnemers hebben onder de PAS geen melding ingediend en komen derhalve ook niet in aanmerking voor legalisatie. Deze bedrijven dienen zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.
- Ingetrokken op verzoek van de PAS melder, reden niet bekend (21) -> Nadat de PAS-melder zich gemeld heeft bij RVO om voor legalisatie in aanmerking te komen is op een later tijdstip het legalisatieverzoek door de PAS-melder zelf ingetrokken. Dit kan natuurlijk verschillende redenen hebben. Legalisatie is daardoor niet meer aan de orde.

- III. Afgewezen, boven de grenswaarde (16) -> Onder het PAS kon een melding worden ingediend wanneer onder een grenswaarde gebleven werd (meestal 1,00 mol N/ha/jr.). Er zijn PAS-melders die in de versie van destijds van AERIUS boven de grenswaarde een melding hebben ingediend. Dit zijn foutief ingediende meldingen. Deze bedrijven dienen zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.
- IV. Ingetrokken, dubbel legalisatie verzoek ingediend (15) -> Enkele initiatiefnemers hebben een dubbel legalisatieverzoek ingediend bij RVO. Deze dubbele legalisatieverzoeken zijn in overleg met de PAS melder ingetrokken om het aantal legalisatieverzoeken te verkleinen. Dit heeft verder geen consequenties voor de initiatiefnemers. Er blijft 1 legalisatieverzoek over ipv 2.
- V. Intern salderen (12) -> Intern salderen is op dit moment vergunningvrij. De legalisatieverzoeken met intern salderen zijn afgehandeld met een bestuurlijk rechtsoordeel. De PAS-melders hebben hierover bericht gehad dat deze middels intern salderen is afgehandeld. Hiermee vervalt het legalisatieverzoek (er is immers ook geen sprake van een toename om te legaliseren).
- VI. Ingetrokken/afgewezen omdat er al een Wnb vergunning is afgegeven (9) -> Na de PAS-melding is reeds een Wnb vergunning afgegeven op de betreffende locatie. Daarmee is legalisatie van de PAS-melding niet meer nodig. Deze verzoeken zijn door de PAS-melder ingetrokken dan wel door ons afgewezen. Initiatiefnemer beschikt dus reeds over een voldoende Wnb vergunning, legalisatie is niet meer nodig.
- VII. Afgewezen ivm bestaand gebruik gemeld (8) -> Onder het PAS was het alleen mogelijk om een nog niet opgerichte situatie te melden via een PAS-melding. Er zijn enkele initiatiefnemers die echter een melding hebben gedaan destijds voor een ten tijde van de PAS-melding reeds gerealiseerde situatie. Deze voldoen daarmee niet aan de legalisatie criteria. Ze komen daarmee niet in aanmerking voor legalisatie. Deze bedrijven dienen zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.
- VIII. Niet meldingsplichtig < 0,05 (4) -> Onder het PAS waren initiatieven met een depositie < 0,05 mol/ha/jr. niet meldingsplichtig. Dit betreft een aparte categorie waarvan het Rijk heeft aangegeven ook voor deze categorie iets te regelen. Echter niet via het legalisatieprogramma PAS-meldingen. Zij zullen dus wellicht aan de beurt komen voor legalisatie vanuit het traject "legalisatie meldingsvrije activiteiten".
- IX. Afgewezen, heeft gemelde uitbreiding niet gerealiseerd (2) -> Eén van de criteria om voor legalisatie in aanmerking te komen is dat minimaal een begin gemaakt is met de realisatie van datgene dat destijds gemeld is. Twee PAS-melders voldoen niet aan dit criterium. Het legalisatieverzoek is daarom afgewezen. Deze bedrijven dienen, indien nodig zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.
- X. Afgewezen, is geen meldingsplichtige activiteit (2) -> Alleen bepaalde activiteiten konden onder het PAS een melding indienen (zoals bijv. veehouderijbedrijven, industrie, infra etc). Eén van de criteria om voor legalisatie in aanmerking te komen is dat deze viel onder 1 van de in de destijds in de wet opgenomen categorieën. Twee PAS-melders voldoen hier niet aan en daarmee is het legalisatieverzoek afgewezen. Deze bedrijven dienen zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.
- XI. Afgewezen ivm significante wijzigingen (2) -> Alleen wanneer de situatie gemeld uit de PAS-melding gerealiseerd is of met een kleine wijziging uit de PAS-melding is gerealiseerd komt men in aanmerking voor legalisatie. Voor 2 PAS-melders geldt dat ze in afwijking van de

gemelde situatie voornemens zijn iets anders te realiseren. Deze voldoen daarmee niet aan de criteria en om deze reden is het legalisatieverzoek afgewezen. Deze bedrijven dienen zelf een vergunningaanvraag Wnb in te dienen om hun situatie vergund te krijgen.

- XII. Afgewezen omdat activiteit waarop het project betrekking heeft, niet langer wordt verricht
(1) -> Dit legalisatieverzoek is afgewezen omdat het destijds gemelde project niet meer wordt uitgevoerd. Deze voldoet daarmee niet aan de criteria.